

Відкритий міжнародний університет
розвитку людини «Україна»
Полтавський інститут економіки і права

**ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПРАВОВЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ВИКЛИК ГЛОБАЛЬНОГО СВІТУ**

**МАТЕРІАЛИ
VIII Міжнародної науково-практичної конференції**

15-16 травня 2024 р.

Полтава – 2024

Редакційна колегія

Надія М'якушко – докторка філософії у галузі політичних наук, кандидатка політичних наук, доцентка, в. о. завідувачки кафедри соціальної роботи та спеціальної освіти, директорка Полтавського інституту економіки і права (**голова**).

Роман Шаравара – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри правознавства та фінансів, перший заступник директора Полтавського інституту економіки і права.

Руслан Басенко – кандидат педагогічних наук, доцент, заступник директора з науково-педагогічної роботи, міжнародної та грантової діяльності, завідувач кафедри правознавства та фінансів Полтавського інституту економіки і права (**відповідальний редактор**).

Сергій Короед – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри правознавства та фінансів Полтавського інституту економіки і права.

Валерій Бебик – доктор політичних, кандидат психологічних наук, професор, професор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, лауреат Державної премії імені І. Франка в галузі інформаційної діяльності та Міжнародної премії імені М. Гоголя.

Олександр Лаврінченко – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу теорії і практики педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України.

Ольга Бацман – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальної роботи та спеціальної освіти Полтавського інституту економіки і права.

Наталія Рябокін – кандидатка філологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри філології та соціально-гуманітарних дисциплін Полтавського інституту економіки і права.

Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу : Матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф., 15-16 травня 2024 р. / Полт. ін-т економіки і права ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» ; ред. колег. : Н. М'якушко (голова), Р. Шаравара, Р. Басенко та ін.; відп. ред. Р. Басенко. Полтава : ППЕП, 2024. 220 с.

У збірнику матеріалів представлено доповіді та повідомлення наукового зібрання вчених, організаторів освіти, науково-педагогічних працівників, фахівців-практиків, здобувачів різних ступенів освіти, які присвячені аналізу політико-правових, соціально-філософських, освітньо-педагогічних, фінансово-економічних та інших вимірів інноваційного розвитку України та світу. Окремо звернено увагу на протидію Україні російській військовій агресії та окреслено шляхи повоєнної відбудови країни.

Матеріали збірника будуть цікавими вченим, викладачам і здобувачам освіти, усім, хто залучений до науково-теоретичного аналізу сучасного світу.

УДК 330.111.66(477):34

**Рекомендувала до друку вчена рада
Полтавського інституту економіки і права
20 червня 2024 року, протокол № 7**

Автори несуть особисту відповідальність за повноту висвітлення досліджуваного питання, системність викладу матеріалів, достовірність наведених фактів та їхню автентичність, правильне цитування, академічну доброчесність.

Статті друкуються в авторській редакції.

© Полтавський інститут економіки і права, 2024

© Колектив авторів, 2024

ЗМІСТ

Передмова	9
Розділ 1	
Політико-правові, соціально-економічні та культурно-освітні виміри життя України в умовах воєнного стану та перспективи відбудови	
Władysław Wornalkiewicz Przełamanie niepokoju społecznego – zielone światło dla elektrowni atomowych / Breaking social anxiety – green light for nuclear power plants.....	10
Євгеній Бабійчук Страхування майна від воєнних ризиків як драйвер інвестиційної активності в Україні.....	13
Сергій Балан Формування та ключові характеристики інформаційної держави.....	15
Віталій Білоцький Тригер змін міжнародної безпеки: російська війна проти України.....	19
Володимир Божко Особливості здійснення місцевого самоврядування в умовах воєнного стану в Україні.....	21
Артем Бондаренко, Станіслав Ольховський Антикорупційна стратегія України.....	24
Артем Бондаренко, Станіслав Ольховський Гуманістично-антропоцентричне спрямування правової традиції у філософії Григорія Сковороди.....	25
Сергій Гладкий Наукова культура юриста: проблеми формування і розвитку.....	26
Віталій Горпиняк Особливості регулювання відповідальності за корупційні кримінальні правопорушення в Україні.....	29
Роман Делія, Марина Яненко Зарубіжний досвід впровадження STEM в освітнє середовище.....	31
Вікторія Довга Співвідношення понять «правова держава» та «соціальна держава».....	34
Юлія Калюжна Релігія як ключовий елемент політичного нарративу країни-агресора у війні проти України.....	37
Каміла Касяненко Зобов'язання та його важливість в цивільному праві.....	39
Дар'я Клименко Діалогічне розуміння природи людини Людвіга Фейєрбаха.....	40
Володимир Коваленко Пробаційний нагляд як вид кримінального покарання.....	41
Людмила Козакевич Концептуальні засади функціонування банківського сектору України в умовах невизначеності.....	43
Тетяна Колотілова Протидія та запобігання корупції: виклики у сучасній Україні.....	45

Жанна Кононенко, Олег Кононенко Роль планування у забезпеченні соціально-економічного розвитку муніципалітету	48
Жанна Кононенко, Руслан Лизун Економічна інтеграція як чинник розвитку національної економіки	50
Жанна Кононенко, Юрій Набасов Організаційно-економічний механізм управління конкурентоспроможністю підприємства	53
Жанна Кононенко, Владислав Песцов Трансформаційні процеси в економіці України.....	55
Владислав Корольов Методологічні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємства.....	57
Тетяна Костенко Інститут виконавчого провадження: нормативно-правове забезпечення	59
Алла Кравченко Правова людина як основа права та правопорядку у вченнях Богдана Кістяківського	62
Ірина Кресіна Новий суспільний договір для нової України.....	64
Олеся Лазченко Траєкторії зовнішньої політики України у вимірі російсько-української війни ...	69
Іван Лісний Актуальні проблеми юридичної відповідальності за вчинення правопорушень пов'язаних з корупцією під час воєнного стану.....	71
Олександр Лук'яненко Релігійні коди боротьби зі «світовим злом» в ідеологічній концепції «русского міра»	72
Дар'я Маліннікова Історичний нарис розвитку медіації в Україні	75
Олексій Марко Переваги цифровізації у контексті демократичного процесу	77
Вадим Маршаєв Євроскептицизм як загроза концептуальним цінностям Європи та інструмент дестабілізації політичного порядку на європейському континенті: в контексті ризиків для України	80
Інна Миколенко, Жанна Кононенко Економічна діагностика конкурентоспроможності підприємства	82
Діана Мустафаєва Кордоцентризм Памфіла Юркевича.....	84
Тетяна Непокупна Інноваційні технології надання соціальних послуг у контексті модернізації соціальної сфери територіальних громад	85
Єлизавета Новоселецька Гарантії здійснення прав і свобод людини і громадянина під час воєнного стану	88
Ярослав Олексашенко Правовий статус свідка у кримінальному провадженні.....	89

Світлана Олійник Глобальна пандемічна угода як превентивний інструмент та робота над помилками.....	90
Іван Паламарчук Щодо організації здійснення заходів, пов'язаних з проведенням оцінки активів згідно із законом України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів»	93
Юлія Петрова, Наталія Пихтіна Правове регулювання використання морського транспорту в умовах воєнного стану в Україні.....	96
Олександр Пилипенко Філософія глобальних проблем сучасності	98
Дмитро Піддубний Медіабельність спорів у публічних правових відносинах.....	101
Алла Половченя Роль судового прецеденту в судочинстві України	103
Олена Порада, Максим Порада Правове забезпечення соціально-економічного розвитку України	105
Максим Порада, Олена Порада Релігійна філософія – ідеологія тоталітаризму чи глобальне переосмислення сутності людини?	107
Єва Рудіч Деякі проблеми стратегічних комунікацій в умовах воєнного стану	109
Таміла Ряска Господарські відносини в країнах Європейського Союзу	112
Марія Слісаренко, Марина Міщенко Лінгвістичні питання юдейського походження. Русифікація імен та її наслідки	113
Юлія Снітко Особливості створення мобільних додатків в середовищі Android Studio	115
Любов Сорокіна Інтелектуальна власність, як об'єкт адміністративно-правової відповідальності	116
Олександр Стеха Зміна підходів до оцінки фінансового стану підприємств реального сектору економіки в умовах війни.....	121
Евеліна Стівнівська Особливі заповідальні розпорядження заповідача	124
Олена Стойко Війна як чинник формування соціальної держави.....	125
Світлана Товста Правозастосовчі помилки та їх вплив на правотворчу техніку.....	128
Даяна Чумаиш Протидія злочинності в умовах воєнного стану: порівняльно-правовий аналіз	129
Поліна Штиль, Дмитро Журило Олександр Потебня. Відношення до українського генія в часи окупації Харкова (1941-43 рр.)	131
Софія Юхненко Правова природа спадкового договору	133

Віра Явір

Правове регулювання захисту мовних прав національних меншин України
в освіті 134

Ксенія Якименко

Концепція стримувань і противаг між гілками влади 137

Ірина Яковець

Інтелектуальна власність в профілактиці злочинності неповнолітніх 139

Розділ 2

Теорія і практика соціальної роботи та корекційної педагогіки

Ніна Атаманчук

Використання арт-терапії у роботі з дітьми із особливими освітніми потребами 143

Тетяна Білоцерковець, Андрій Коваль

Інклюзивна освіта та соціальна робота: стратегії співпраці для створення
сприятливого середовища для всіх учнів 147

Аліна Гаврилюк

Теоретичний аналіз впливу самооцінки особистості на її статусно-рольову
реалізацію у групі 149

Ганна Єрмола, Андрій Коваль

Інноваційні підходи до корекційної педагогіки: поєднання методів соціальної
роботи та сучасних технологій 152

Євгенія Єфименко

Соціально-виховна робота із засудженими, які перебувають на обліку в органі
пробації 154

Василь Ірха

Психологічна реабілітація дітей із особливими освітніми потребами в часі
війни 157

Андрій Коваль

Психологічна підтримка та професійний розвиток як засоби подолання
емоційного вигорання у корекційних педагогів 160

Валентина Костіна

Соціальна робота в умовах воєнного стану: виклики сьогодення та перспективи
на майбутнє 162

Оксана Кравчук

Щодо підвищення якості освітнього процесу в закладах середньої освіти
із урахуванням реалій сучасності 164

Вікторія Майструк, Оксана Закусило

До питання формування мовленнєвої компетентності дітей дошкільного віку з
порушеннями мовлення 166

Вікторія Мартинкус

Особливості надання психологічної допомоги людям з онкологічною
патологією 168

Шалва Мchedшвілі, Андрій Коваль

Взаємозв'язок між емоційним вигоранням і якістю надання освітніх послуг та
корекційного впливу на учнів 170

Лілія Нечиторенко

Реабілітаційні програми осіб з інвалідністю в Німеччині 173

Анастасія Норка, Андрій Коваль Корекційна педагогіка в контексті культурної різноманітності: виклики і можливості для побудови інклюзивного суспільства.....	175
Анна Сазонова Соціально-психологічна адаптація військових після звільнення до цивільного життя	179
Людмила Тімченко Соціальна активність літніх людей похилого віку	181
Ніна Черняк, Олена Боса Недержавні громадські організації - суб'єкти надання соціальної допомоги населенню.....	182
Ніна Черняк, Марина Кочергіна Соціальний захист різних цільових груп (ВІЛ-позитивні особи, військовослужбовці, внутрішньо переміщені особи)	184
Ніна Черняк, Оксана Луценко Порядок надання соціальних послуг сім'ям/особам, які потрапили в складні життєві обставини	186
Ніна Черняк, Лариса Черняк Служби зайнятості населення, їх функції та роль в соціальній роботі	188
Вікторія Шевчук Психологічний супровід дітей, які пережили психотравму	190
Розділ 3	
Теоретичний і практичний потенціал лінгвістики у піднесенні національного духу та консолідації світового співтовариства	
Тетяна Борисова Вивчення іноземних мов в умовах академічної мобільності – важливий елемент освіти сучасного студента.....	193
Кристина Глушко, Ніна Тіганова Українська мова — це символ національної свободи	196
Людмила Данилюк Переклад з української сьогодні та його внесок в перемогу над окупантами	197
Анна Дейнека Військовий перекладач та його значення у військовий період.....	200
Дар'я Дорогокупля Культура мовлення в журналістській практиці.....	202
Любов Єршова Проблеми перекладу українською мовою полісемантичної англомовної лексики.....	203
Владислав Золотаренко, Діана Мустафаєва Українська мова - важливий елемент у формуванні національної свідомості та патріотизму українців	206
Лідія Купчєня До питання перекладу юридичних термінів.....	207
Lidia Kupchenya Regarding the translation of legal terms	208

Євген Москаленко, Роман Талаш

Практичний потенціал української лінгвістики у піднесенні національного духу в світі 209

Наталія Рябокінь

Особливості професії філолога-перекладача у військовий час..... 210

Наталія Рябокінь

Основні завдання дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів першого рівня вищої освіти немовних спеціальностей 211

Максим Хмеленко, Василиса Євсутіна

Українська мова – це ключовий елемент національної ідентичності 212

Даяна Чумаш

Етичні аспекти перекладу юридичних документів, пов'язаних з воєнними злочинами та злочинами проти людяності 213

Катерина Шевченко

Лексико-стилістичні особливості англійських правових текстів..... 217

Крістіна Шурубін

Теоретичний та практичний потенціал лінгвістики 219

І на завершення:

Уявіть депутата, який отримує хабар від бізнесмена за підтримку якогось законопроекту. А також - студента, який приходить до викладачки з пляшкою дорогого шампанського та проханням поставити залік.

У якому випадку ми бачимо корупцію, а в якому - ні? Насправді обидві ситуації є корупційними правопорушеннями, проте різними.

То ж якою буває корупція? Серед найбільш поширених видів корупції виокремлюють такі:

Велика корупція або топкорупція (*grand corruption*) здійснюється на вищих рівнях публічної служби та великого бізнесу. Зазвичай передбачає як значні вигоди для залучених посадових осіб, так і значні втрати для держави та її громадян. Іноді велику корупцію також називають політичною.

Політична корупція (*political corruption*) передбачає маніпулювання законодавством та процедурами, щоб розподілити ресурси й гроші між обмеженою кількістю людей. Часто є частиною великої корупції.

Побутова корупція (*petty corruption*)- це корупція дрібного масштабу, що знаходиться на перетині діяльності державних або комунальних установ і громадян. Вона зустрічається в повсякденному житті й часто пов'язана зі спробами громадян отримати доступ до базових суспільних благ або послуг (наприклад, медичної допомоги чи освіти). Альтернативні назви: бюрократична корупція, дрібна корупція.

Адміністративна корупція (*administrative corruption*) її можна розглядати самостійно або як частину побутової корупції. Виникає між державою, представленою чиновниками/бюрократами, що відповідають за прийняття рішень, та громадянами, коли їм потрібні певні послуги. Часто до адміністративної корупції вдаються представники бізнесу для отримання дозволів, ліцензій, погоджень тощо.

Тепер давайте кожен сам собі дамо відповідь:

"Який з видів корупції є найнебезпечнішим для кожного з нас і для держави в цілому?", "Де моє місце в боротьбі з корупцією"

Список використаних джерел:

1. Конституція України
2. Дослідження міжнародної організації Transparency International
<https://cpi.ti-ukraine.org/?fbclid=IwARoJr0HrV6sYxGcL8hh-fsI9SQXAi932E4tNG4qil7degh3xKvUFAndpFmk>

РОЛЬ ПЛАНУВАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ МУНІЦИПАЛІТЕТУ

Жанна Кононенко,

кандидат економічних наук, доцент

Полтавський університет економіки і торгівлі

Олег Кононенко,

здобувач третього рівня ступеня доктора філософії

спеціальності 051 Економіка

Полтавський університет економіки і торгівлі

Планування є важливим інструментом управління для досягнення стійкого соціально-економічного розвитку на різних рівнях управління. У муніци-

пальних утвореннях планування виявляється особливо важливим, оскільки воно дозволяє сформувавши цілі та напрями розвитку, визначити пріоритетність завдань, а також забезпечити ефективне використання ресурсів для досягнення цих цілей. Важливо визначити пріоритети та напрями розвитку, які відповідають потребам та можливостям місцевого населення. Однією з основних функцій планування є формулювання цілей розвитку. Цілі можуть бути середньостроковими або довгостроковими і відображати соціальні, економічні, екологічні та інші аспекти розвитку муніципалітету.

Планування дозволяє розглядати проблеми соціально-економічного розвитку комплексно, забезпечуючи інтегрований підхід до їх вирішення. Це дозволяє максимально ефективно використовувати ресурси та уникнути дублювання зусиль. Крім того, планування допомагає уникнути недофінансування або невідповідності виділених ресурсів завданням, що призводить до більшої результативності в управлінні [1].

Застосування планування в процесі управління соціально-економічним розвитком муніципальних утворень є ключовим чинником для досягнення стійкого та збалансованого розвитку. Це дозволяє сформувавши чіткі цілі та пріоритети, забезпечити комплексність у вирішенні проблем та підвищити ефективність використання коштів. Такий підхід сприяє створенню сприятливих умов для підвищення якості життя населення та зміцнення економічного потенціалу муніципалітетів. У містах планування відіграє важливу роль у формуванні та втіленні стратегій розвитку [3, 4]. Основні аспекти планування охоплюють широкий спектр питань, таких як простір, інфраструктура і програми розвитку:

1) простір – планування міського простору визначає місце для різних видів забудови, зонування міста та розміщення інфраструктури: створення житлових районів, рекреаційних зон, центрів бізнесу та торгівлі;

2) інфраструктура – планування визначає потреби міста у водопостачанні, каналізації, електропостачанні, транспорті та інших інфраструктурних системах, орієнтує розвиток транспортної мережі, включаючи дороги, мости, громадський транспорт та велосипедні шляхи, для забезпечення ефективного переміщення мешканців та розвитку економіки міста;

3) програм розвитку – планування дозволяє містам визначити пріоритетні програми та проекти розвитку, такі як програми економічного зростання, соціального розвитку, охорони здоров'я, освіти та культури, використання ресурсів міста для реалізації цих програм, визначаючи джерела фінансування та механізми реалізації.

Планування визначає базис для розвитку міста, встановлює основи політики, яку місто буде дотримуватися у своєму подальшому розвитку. Відповідно до планування, міста можуть розвиватися сталими та збалансованими темпами, забезпечуючи комфортне життя для своїх мешканців та створюючи сприятливі умови для бізнесу та інвестицій [2]. Планування в сучасному міському управлінні стає ключовою складовою з двох причин:

- зростання невизначеності майбутнього, адже міста стикаються з різноманітними викликами та невизначеністю, пов'язаною з швидкими змінами в технологіях, демографії, економіці та екології. Глобальні проблеми, такі як зміна клімату, міграція, енергетична безпека, також ускладнюють прогнозування майбутнього. В умовах невизначеності майбутнього важливо мати пла-

ни та стратегії, які дозволяють містам адаптуватися до змін та ефективно вирішувати виникаючі проблеми.

- потреба у систематичному підході до розвитку міст, адже планування надає містам можливість систематично оцінювати їх потреби, ресурси та можливість.

Отже, планування є необхідною складовою міського управління, оскільки воно дозволяє містам ефективно реагувати на невизначеність майбутнього та систематично вирішувати проблеми, що виникають у процесі їх розвитку

Список використаних джерел:

1. Кононенко Ж.А., Гасій О.В., Кононенко О.А. Муніципальні послуги в інформаційному середовищі. *Інфраструктура ринку*. 2023. № 71. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/71_2023/14.pdf
2. Кононенко Ж. А. Планування результатів діяльності підприємства. *Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Частина 1. м.Полтава, 31 березня 2021 року. Полтава, 2021. С. 323. URL: https://sci.ldubgd.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8310/1/Матеріали_конференції_ПДАА_Ч.2.pdf#page=323
3. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк, Н. Єременко / Асоціація міст України. К., ТОВ «Підприємство «ВІ ЕН ЕЙ», 2015. 256 с. URL: <https://www.auc.org.ua/sites/default/files/library/1plangrweb.pdf>
4. Шпачук В.В., Кулеба О.В. Засади й особливості стратегічного планування на муніципальному рівні. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Том 33 (72) № 1 2022. URL: https://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/1_2022/18.pdf

ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Жанна Кононенко,

кандидат економічних наук, доцент

Полтавський університет економіки і торгівлі

Руслан Лизун,

здобувач третього рівня ступеня доктора філософії

спеціальності 051 Економіка

Полтавський університет економіки і торгівлі

Ідея про те, що інтеграція є важливим інструментом для підвищення ефективності господарювання у народному господарстві, є актуальною. Одна з її ключових переваг полягає у створенні синергетичного ефекту, що сприяє підвищенню якісних та кількісних показників діяльності всіх учасників економічних взаємовідносин. Отже, спрямованість значних зусиль державної політики на підтримку інтеграційних процесів у економічному середовищі є досить актуальним [3]. При цьому, враховуючи досвід реформ, напрямки інтеграційної політики повинні бути добровільними і не використовувати «принципових» адміністративних методів з боку держави. На цьому етапі основні завдання інтеграційної політики можуть бути орієнтовані за такими векторами:

Наукове видання

**ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ВИКЛИК ГЛОБАЛЬНОГО СВІТУ**

**Збірник матеріалів
VIII Міжнародної науково-практичної конференції
15-16 травня 2024 р., м. Полтава**

Відповідальний редактор – *Руслан Басенко*
Комп'ютерна верстка – *Ася Андрусова*
Комп'ютерний набір – *автори рукописів*

Електронне видання
Підписано до оприлюднення 27.06.2024 р.
Формат 60x84/16. Гарнітура Georgia
Ум. друк. арк. 27,3